

Ämne - Musik

Musik finns i alla kulturer och den berör oss såväl kroppsligt som tankemässigt och känslomässigt. Musik är en estetisk uttrycksform som används i en mängd sammanhang, som har olika funktioner och som betyder olika saker för var och en av oss. Ämnet musik har sin grund i konstnärligt uttryck, musikaliskt hantverk och musikvetenskap.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet musik ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i musik och förmåga att gestalta musik, både solistiskt och i ensemble. Eleverna ska också ges möjlighet att utveckla förmåga att kommunicera med medmusicerande och publik. Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar förmåga att analysera och tolka musikupplevelser. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att reflektera över och värdera sin egen och andras musikaliska gestaltning, i syfte att öka det konstnärliga skapandet. Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar kreativitet och förståelse av samband mellan detalj och helhet.

Undervisningen ska också ge eleverna möjlighet att genom sitt musikutövande aktivt bidra till ett rikt kulturliv i samhället. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att pröva olika metoder för musikinstudering. Genom att arbeta med musiken från både teknik- och tolkningsperspektiv ska eleverna ges möjlighet att utveckla ett personligt uttryck med en hög konstnärlig kvalitet. Undervisningen ska ta fasta på att stärka elevernas motivation och självförtroende i musikutövandet.

Samarbetsförmåga och ansvarstagande för arbete i grupp är viktigt i musiken. Därför ska eleverna ges möjlighet att musicera tillsammans med andra.

Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper om musikinstrumentens konstruktion och egenskaper samt röstens fysiologi. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar kunskaper i arbetsmiljöns betydelse för individ och samhälle. Genom att studera och utöva musik från olika tider, kulturer och stilarter ska eleverna ges möjlighet till genrebreddning.

Undervisningen i ämnet musik ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

1. Färdigheter i att musicera instrumentalt eller vokalt, såväl efter noter som på gehör, samt färdigheter i att använda ett konstnärligt och musikaliskt uttryck.
2. Kunskaper om musik, begrepp och stildrag från olika tider och kulturer.
3. Förmåga att improvisera.
4. Kunskaper om musikinstudering, enskilt och i grupp, samt förmåga att ta ansvar för sin musikaliska färdighetsutveckling.

5. Kunskaper om instrumentets konstruktion och egenskaper, röstfysiologi och röstvård.
6. Förmåga att skapa musik och arrangera för en eller flera valda ensembletyper.
7. Förmåga att värdera, samarbeta och ta ansvar i musikalisk gestaltning och musicerande inför och i kommunikation med publik.
8. Färdigheter i att använda musikteknisk utrustning samt kunskaper om hur musik kan framställas och hanteras digitalt.
9. Kunskaper om arbetsmiljöfrågor.

Kurser i ämnet

- Bruksspel och ackompanjemang, 100 poäng.
- Ensemble med körsång, 200 poäng. Betyg i kursen kan inte ingå i elevens examen tillsammans med betyg i kursen ensemble 1, kursen körsång 1 eller kursen musik.
- Ensemble 1, 100 poäng. Betyg i kursen kan inte ingå i elevens examen tillsammans med betyg i kursen ensemble med körsång.
- Ensemble 2, 100 poäng, som bygger på kursen ensemble med körsång eller kursen ensemble 1. Kursen kan läsas flera gånger med olika innehåll.
- Ensembleledning och dirigering, 100 poäng.
- Instrument eller sång 1, 100 poäng. Kursen kan läsas flera gånger med olika innehåll.
- Instrument eller sång 2, 100 poäng, som bygger på kursen instrument eller sång 1. Kursen kan läsas flera gånger med olika innehåll.
- Instrument eller sång 3, 100 poäng, som bygger på kursen instrument eller sång 2. Kursen kan läsas flera gånger med olika innehåll.
- Körsång 1, 100 poäng. Betyg i kursen kan inte ingå i elevens examen tillsammans med betyg i kursen ensemble med körsång.
- Körsång 2, 100 poäng, som bygger på kursen ensemble med körsång eller kursen körsång 1. Kursen kan läsas flera gånger med olika innehåll.
- Musik, 100 poäng. Betyg i kursen kan inte ingå i elevens examen tillsammans med betyg i kursen ensemble med körsång.
- Musik för yrkesdansare, 50 poäng. Kursen får bara anordnas på yrkesdansarutbildningen.
- Musikimprovisation, 100 poäng.
- Musikproduktion 1, 100 poäng.
- Musikproduktion 2, 100 poäng, som bygger på kursen musikproduktion 1.
- Rytmik, 100 poäng.

Musik för yrkesdansare, 50 poäng

Kurskod: MUSMUK0

Kursen musik för yrkesdansare omfattar punkterna 1—3 och 5 under rubriken Ämnets syfte, med särskild betoning på punkterna 2—3 samt kunskaper om röstvård. I kursen behandlas grundläggande färdigheter i ämnet. Kursen musik för yrkesdansare får bara anordnas på yrkesdansarutbildningen enligt förordningen (2011:7) om dansarutbildning.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Musikalisk kommunikation med rörelse och röst från olika tider eller kulturer.
- Musicerande i gehörsbaserad och noterad musik med röst eller instrument.
- Sång, alternativt låtar, från olika tider eller kulturer.
- Instudering i grupp.
- Grundläggande improvisation. Musikalisk frasering och rörelsefrasering.
- Grundläggande musikkunskap, till exempel kompositörer, instrument, orkester och dirigentens roll.
- Dansens relation till musik. Hur man visualiserar, interagerar, kontrasterar, kompletterar eller arbetar parallellt med det musikaliska uttrycket.
- Grundläggande musicklära, till exempel musikens beståndsdelar, elementära formbegrepp.
- Repertoarkännedom i relation till scenkonstnärlig dans. Musikhistoria, epoker, genrer, musik- och dansstilar med betoning på konstnärliga gestaltningsidéer och det musikaliska uttrycket.
- Analys av levande och inspelad musik.
- Sång eller röstträning. Grundläggande röstvård och metoder för det. Grundläggande formbegrepp och musikens beståndsdelar, till exempel, puls, rytm, taktarter, frasering och polyrytmik.
- Grundläggande arbetsmiljö vid musikutövning, till exempel hörselvård.

Kunskapskrav

Betyget E

Eleven musicerar **med viss säkerhet** med kroppen och med rösten eller instrument, efter både enklare noter och på gehör. I sitt musicerande följer eleven **med viss säkerhet** genrespecifika krav. Eleven tar ansvar för instuderingen av enkla sånger, alternativt låtar i grupp och kan framföra dem inom gruppen. Dessutom ger eleven **enkla** förslag på hur arbetet kan förbättras.

Med **tillfredsställande** resultat prövar eleven **några enkla** rytmer och danser från olika kulturer eller tider samt improviserad gestaltning. Eleven återger på gehör melodiska, harmoniska eller rytmiska element med **tillfredsställande** resultat. I sitt musicerande lyssnar eleven till de övriga i gruppen och anpassar sina insatser till impulser från dem, och det musikaliska resultatet är **tillfredsställande**.

Eleven redogör **översiktligt** för musikleära. Dessutom identifierar eleven **med viss säkerhet** och redogör **översiktligt** för några enkla musikaliska former. I redogörelserna använder eleven **med viss säkerhet** vanliga musikteoretiska begrepp.

Eleven redogör **översiktligt** för grundläggande instrumental och vokal repertoar i olika stilar, genrer och epoker samt **översiktligt** för hur de konstnärliga idéerna relaterar till det musikaliska uttrycket. I redogörelsen identifierar eleven **med viss säkerhet** olika sätt som dans förhåller sig till musik på. Dessutom redogör eleven **översiktligt** för de vanligaste musikinstrumenten och för grundläggande röstvård.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven musicerar **med viss säkerhet** med kroppen och med rösten eller instrument, efter både enklare noter och på gehör. I sitt musicerande följer eleven **med viss säkerhet** genrespecifika krav. Eleven tar ansvar för instuderingen av enkla sånger, alternativt låtar i grupp och kan framföra dem inom gruppen. Dessutom ger eleven **välgrundade** förslag på hur arbetet kan förbättras.

Med **tillfredsställande** resultat prövar eleven **några** rytmer och danser från olika kulturer eller tider samt improviserad gestaltning **med några olika karaktärsdrag**. Eleven återger på gehör melodiska, harmoniska eller rytmiska element med **tillfredsställande** resultat. I sitt musicerande lyssnar eleven till de övriga i gruppen och anpassar sina insatser till impulser från dem, och det musikaliska resultatet är **tillfredsställande**. **Dessutom ger eleven impulser som påverkar det musikaliska förloppet.**

Eleven redogör **utförligt** för musikleära. Dessutom identifierar eleven **med viss säkerhet** och redogör **utförligt** för några enkla musikaliska former. I redogörelserna använder eleven **med viss säkerhet** vanliga musikteoretiska begrepp.

Eleven redogör **utförligt** för grundläggande instrumental och vokal repertoar i olika stilar, genrer och epoker och **välgrundat** för hur de konstnärliga idéerna relaterar till det musikaliska uttrycket. I redogörelsen identifierar eleven **med viss säkerhet** olika sätt som dans förhåller sig till musik på. Dessutom redogör eleven **utförligt** för de vanligaste musikinstrumenten och för grundläggande röstvård.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven musicerar **med säkerhet** med kroppen och med rösten eller instrument, efter både enklare noter och på gehör. I sitt musicerande följer eleven **med säkerhet** genrespecifika krav. Eleven tar ansvar för instuderingen av enkla sånger, alternativt låtar i grupp och kan framföra dem inom gruppen. Dessutom ger eleven **välgrundade och nyanserade** förslag på hur arbetet kan förbättras.

Med **gott** resultat prövar eleven **flera** rytmer och danser från olika kulturer eller tider samt improviserad gestaltning **med några olika karaktärsdrag**. Eleven återger på gehör melodiska, harmoniska eller rytmiska element med **gott** resultat. I sitt musicerande lyssnar eleven till de övriga i gruppen och anpassar sina insatser till impulser från dem, och det musikaliska resultatet är **gott**. **Dessutom ger eleven impulser som påverkar det musikaliska förloppet, styr och leder det musikaliska förloppet.**

Eleven redogör **utförligt och nyanserat** för musikleära. Dessutom identifierar eleven **med säkerhet** och redogör **utförligt och nyanserat** för några enkla musikaliska former. I redogörelserna använder eleven **med säkerhet** vanliga musikteoretiska begrepp.

Eleven redogör **utförligt och nyanserat** för grundläggande instrumental och vokal repertoar i olika stilar, genrer och epoker samt **välgrundat och nyanserat** för hur de konstnärliga idéerna relaterar till det musikaliska uttrycket. I redogörelsen identifierar eleven **med säkerhet** olika sätt som dans förhåller sig till musik på. Dessutom redogör eleven **utförligt och nyanserat** för de vanligaste musikinstrumenten och för grundläggande röstvård.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.